

۶۳

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

در خطبه‌های نماز جمعه
۷ آبان ماه ۱۴۰۰

سازمان مجامع فقیهین

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده
بیانات ائمه جمعه قزوین در
خطبه‌های نماز جمعه، هر هفته به
صورت الکترونیکی از طریق شبکه
های اجتماعی ستاد نماز جمعه
منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمه
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره‌جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی،
اهم محورها ارائه گردد.

خطبه اول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يَبْلُغُ مِدْحَتَهُ الْقَائِلُونَ وَلَا يُحْصِي نِعْمَاءَهُ الْعَادُّونَ وَلَا يُؤَدِّي حَقَّهُ الْمُجْتَهِدُونَ الَّذِي لَا يُدْرِكُهُ بُعْدُ الْهَمَمِ وَلَا يَنَالُهُ غَوْصُ الْفِطَنِ الَّذِي لَيْسَ لِصِفَتِهِ حَدٌّ مَحْدُودٌ وَلَا نَعْتٌ مَوْجُودٌ وَلَا وَقْتُ مَعْدُودٌ وَلَا أَجَلٌ مَمْدُودٌ فَطَرَ الْخَلَائِقَ بِقُدْرَتِهِ وَنَشَرَ الرِّيَّاحَ بِرَحْمَتِهِ وَوَتَّدَ بِالصُّخُورِ مَيِّدَانَ أَرْضِهِ^۱.

ثُمَّ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا حَبِيبِ إِلِهِ الْعَالَمِينَ، أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ الطَّاهِرِينَ، سَيِّمًا مَوْلَانَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِينَ، رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِثَرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ.
اوصيكم عباد الله ونفسي بتقوي الله.

محاسبه نفس؛ ویژگی انسان های باتقوا

خودم و شما را به تقوای الهی سفارش می کنم.
حضرت محمد مصطفی، خاتم انبیا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

۱. بخش آغازین خطبه ۱ نهج البلاغه؛ ترجمه: خدای را سپاس که گویندگان به عرصه ستایشش نرسند، شماره گران از عهده شمردن نعمت هایش برنیابند و کوشندگان حَقش را ادا نکنند. خدایی که اندیشه های بلند او را درک نمایند و هوش های ژرف به حقیقتش دست نیابند. خدایی که اوصافش در چهارچوب حدود ننگند، به ظرف وصف در نیاید و در مدار وقت معدود و مدت محدود قرار نگیرد. با قدرتش خلایق را آفرید، با رحمتش بادها را وزیدن داد و اضطراب زمینش را با کوه ها مهار نمود.

«لَا يَكُونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ أَشَدَّ مِنْ مُحَاسَبَةِ الشَّرِيكِ شَرِيكُهُ فَيَعْلَمَ مِنْ أَيْنَ مَطْعَمُهُ وَ مِنْ أَيْنَ مَشْرَبُهُ وَ مِنْ أَيْنَ مَلْبَسُهُ أَمْ مِنْ حِلِّ أُمَّ مِنْ حَرَامٍ.»^۱

انسان از زمره متقین شمرده نمی شود مگر اینکه این ویژگی را در خود نهادینه کند: مانند شریک و بلکه شدیدتر از آن، از خود حساب بکشد و خود را مورد محاسبه قرار بدهد. تا بداند که خوردنی، نوشیدنی و پوشش او از کجاست. آیا از حلال است یا از حرام؟ ان شاءالله خدای متعال به ما توفیق بدهد که اهل محاسبه نفس باشیم.

صبر؛ از صفات نیکوی رسول الله ﷺ

مقام معظم رهبری رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه در دیدار با علما و دانشمندان جهان اسلام در کنفرانس اسلامی به ویژگی های خاتم انبیا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پرداختند و از میان کهکشان صفات زیبای خاتم انبیا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، سه صفت شاخص را ذکر کردند.^۲ ما در خطبه اول اجمالاً به این سه صفت اشاره می کنیم: صبر، عدل و اخلاق پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. ایشان سپس در آنجا

۱. حسن بن فضل طبرسی، مکارم الأخلاق، ج ۱، قم: شریف رضی، ۱۳۷۰، ص ۴۵۸؛ ترجمه: آدمی در زمره تقواییان نباشد مگر آنگاه که سخت تر از حسابرسی شریک از شریکش، از خود حساب بکشد تا بداند که از کجا خورده است، از کجا آشامیده است و از کجا پوشیده است؛ از حلال یا از حرام.

۲. نک: سیدعلی خامنه ای رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ، «بیانات در دیدار میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی و جمعی از مسئولان نظام»، سایت خامنه ای. آی آر،

۲آبان ۱۴۰۰: h:ص؟ps://عج؟arsl.مد؟ha؟ره؟>؟ره؟si.ir/sp؟ره؟>ch-co؟ره؟>؟ره؟>ص؟48891?id=

نماز جمعه
قلب فرهنگی
هر شهر

روایتی را نقل کردند:

الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ وَصَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَصَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ فَمَنْ صَبَرَ عَلَى الْمُصِيبَةِ حَتَّى يَرُدَّهَا بِحُسْنِ عَزَائِهَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَلَاثِمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ وَمَنْ صَبَرَ عَلَى الطَّاعَةِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ سِتِّمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ تُحُومِ الْأَرْضِ إِلَى الْعَرْشِ وَمَنْ صَبَرَ عَنِ الْمَعْصِيَةِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ تِسْعَمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ تُحُومِ الْأَرْضِ إِلَى مُنْتَهَى الْعَرْشِ.^۱

صبر سه شعبه دارد: صبر در برابر محرمات الهی، صبر در واجبات و اطاعت خدا و صبر در مصیبت‌ها و حوادث. ما سه نوع صبر داریم:

۱. صَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ: هیجاناتی در وجود آدم هست که انسان را به سمت حرام سوق می‌دهد. کسی که خود را در برابر هیجان حرام نگه دارد، صبور است. هیجانی انسان را به سمت نگاه به نامحرم دعوت می‌کند؛ [اما] صفت صبر در مقابل این هیجان می‌ایستد. یک آقای راننده تاکسی می‌گفت: روزی خانمی را کنار

۱. محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۲، تهران: دارالکتب الإسلامیه، ص ۹۱؛ ترجمه: صبر بر سه گونه است: صبر (یا شکیبایی) بر مصیبت، صبر (یا استقامت) بر فرمان برداری و صبر (یا خودداری) از گناه.

خیابان سوار تاکسی کردم. کسی در ماشین نبود. لحظه ای چشمم به ایشان خورد. دیدم زیبارو و جمیل است. با خودم کلنجار می رفتم که از آینه نگاه کنم؛ اما صبر کردم. دائماً این دعوا و جنگ درونی بین هیجانات با عقل و تقوا در وجودم درگیر بود. کسی هم آنجا نبود و متوجه نمی شد. موقعی که می خواست کرایه را حساب کند، باز هم نگاه نکردم. فردا [ی آن روز] به جلسه شیخ رجب علی خیاط رفتم. همین که پیش او نشستم، گفتم: آفرین! بارک الله! دیروز در عوض صبری که کردی و تقوایی که ورزیدی، خدای متعال جایزه بزرگی در [راه] زندگی و سعادتت قرار داد. خودت آگاه نبودی و فکر کردی هیچ کس نمی فهمید.

لذا اجر محسنین و اهل تقوا در این عالم گم نمی شود. اگر کسی در خلوت خود، [فرضاً] شب [در فضای مجازی چیزی] نگاه کند، کسی متوجه نمی شود. ما امروزه خیلی راحت و آزادیم. در فضای مجازی به راحتی می توانیم به خیلی از جاها سر بزنیم. چه صفتی و چه ناظر و پلیس درونی ای است که انسان را بازمی دارد؟ این ها زیبایی های اسلام است. ما قدرت بازدارندگی داخلی داریم؛ چون همه چیز را با نظارت های بیرونی نمی توان حل کرد. صبر است که انسان را در برابر

طوفان هیجانات کنترل می کند. بزرگان ما می گویند خدا در همین دنیا طعم ایمان را به کسانی که صبر می کنند می چشاند. این طور نیست که این ها فقط برای قیامت باشد. در همین دنیا لذت مناجات و طعم شیرین عبادت را درک می کنند.

۲. صَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ: اطاعت ها، از جمله نماز، به صبر نیاز دارند.

۳. صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ: صبر بر حوادث، گرفتاری ها، پیشامدها و بیماری ها. قرآن می فرماید بشارت باد بر صابرين:

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾^۱

روایات دینی؛

دربردارنده گزاره های اخلاقی و نظام اخلاقی

در [میان] روایاتمان، روایاتی داریم که نظام اخلاقی ما را طراحی کرده اند. این روایات خیلی مهم هستند. یک وقت با گزاره های اخلاقی و یک وقت با یک نظام اخلاقی مواجهیم. روایات ما صرفاً [دربردارنده]

۱. بی تردید شما را به چیزی اندک از ترس، گرسنگی و کاهش بخشی از اموال، کسان و محصولات [نباتی یا ثمرات باغ زندگی از زن و فرزند] آزمایش می کنیم. صبرکنندگان را بشارت ده (بقره: ۱۵۵).

گزاره‌ها نیستند؛ بلکه با یک نظام مواجهیم. این روایات باید کشف شوند. باید نظام اخلاقی مان را بر اساس روایت [امام] معصوم [تنظیم کنیم]. حضرت **أَقَاظِلَّةٌ** می فرمایند چهارچوب و اسکلت بندی یک جامعه، نظام اخلاقی آن است. ما نمی توانیم نظام اخلاقی مان را از یونان بگیریم و به آن روایت اضافه کنیم. بعضی ها این کار را می کنند؛ یعنی اسکلت بندی و چهارچوب را از جای دیگر و مصالح را از روایات ما می گیرند.

پایه های صبر در آینه کلام امیرالمؤمنین علیه السلام

نمونه ای عرض کنم از روایاتی که نظام مند هستند و نظام اخلاقی اجتماعی ما را مشخص می کنند: یکی از آن ها حکمت ۳۱ نهج البلاغه است. بخشی از این روایت زیبا و نظام مند را عرض می کنم:

الصَّبْرُ مِنْهَا عَلَى أَرْبَعِ شُعَبٍ: عَلَى الشُّوقِ وَالشَّفَقِ
وَالزُّهْدِ وَالتَّرَقُّبِ؛ فَمَنْ اشْتَأَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَلَا عَنِ
الشَّهَوَاتِ وَمَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ اجْتَنَبَ الْمُحَرَّمَاتِ
وَمَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا اشْتَهَانَ بِالْمُصِيبَاتِ وَمَنْ
ارْتَقَبَ الْمَوْتَ سَارَعَ [فِي] إِلَى الْخَيْرَاتِ.^۱

۱. ترجمه: صبر بر چهار پایه قرار دارد: شوق، هراس، زهد و انتظار. کسی که اشتیاق بهشت دارد، شهوت هایش کاستی گیرد؛ کسی که از آتش جهنم می ترسد، از حرام دوری می گزیند؛ کسی که در دنیا زهد می ورزد، مصیبت ها را ساده می پندارد و کسی که انتظار مرگ را می کشد، در نیکی ها شتاب می کند.

حضرت می‌فرمایند: صبر بر چهار شعبه استوار است. یعنی اگر بخواهیم صفت صبر را به دست بیاوریم، پایه آن کجاست؟ هرچیزی پایه ای می‌خواهد. اگر بخواهیم در گرفتاری‌ها، ابتلائات و امتحانات، جامعه صبری داشته باشیم، باید چهار صفت داشته باشیم. این‌ها زیرساخت و پایه‌های صبر است. در ترجمه فارسی، وقتی «شوق» و «شفق» را با هم در یک معنا برمی‌گردانیم، سه تا عنوان می‌شود: معادباوری، دنیاگریزی و مرگ آگاهی.

در دفاع مقدس، شهدای ما، این بچه‌های دانش آموز و دانشجو در یک نظام تربیت شدند؛ چون در آن دنیاگریزی، معادباوری و مرگ آگاهی بود. بعضی‌ها می‌گویند فرایند دفاع مقدس چیست؟ مثلاً [آیا] بچه‌های ما با آن سنگرها و خاکریزها تربیت شدند؟ چطور می‌شود که نوجوان شانزده ساله وصیت نامه می‌نویسد و حضرت امام رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ می‌فرماید: علما! آن‌هایی که هفتاد سال عبادت کردید! بروید وصیت نامه شهدا و دانش‌آموزان شهید را بخوانید.^۱ ایام دانش‌آموزان مجاهد ماست. امروز در فضای دانش

۱. نک: سیدروح‌الله موسوی خمینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ، «سخنرانی در جمع اقشار مختلف مردم (تذکر به بنی صدر، نهضت آزادی و فریب خوردگان)»، صحیفه امام رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ، ج ۱۴، تهران: تنظیم و نشر آثار امام رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ، ص ۴۹۱: «این وصیت نامه‌هایی که این عزیزان می‌نویسند مطالعه کنید. پنجاه سال عبادت کردید و خدا قبول کند. یک روز هم یکی از این وصیت نامه‌ها را بگیرید و مطالعه کنید و تفکر کنید.»

آموزی باید روی این سه مقوله کار کنیم: معادباوری، مرگ آگاهی و دنیاگریزی. امروز نظام غرب همه این پایه ها را سست می کند.

عدالت؛ از صفات نیکوی رسول الله ﷺ

حضرت آقا ﷺ سپس می فرمایند ویژگی بعدی («عدالت») است. ایشان در سخنانی شان می فرمایند: «عدالت فقط هم عدالت در تقسیم اموال و ثروت نیست.» عدالت فقط در مورد زمین نیست. عدالت طلبی معنای وسیع تری دارد. ایشان می فرمایند: «امروز در فضای مجازی انسان گاهی اوقات بی عدالتی مشاهده می کند: خلاف می گویند، تهمت می زنند، دروغ می گویند، قول به غیر علم می گویند. این ها بی عدالتی است.» همان طور که زمین خواری محکوم است و باید با زمین خوار برخورد شود، باید با آبرو خوار هم برخورد شود؛ چون این هم بی عدالتی است. آبروی مردم هم حق مردم است و نمی توانیم به راحتی [به آن] تعرض کنیم. مردم و مسئولین [هم] تفاوتی ندارد. لذا دایره عدالت طلبی را فقط در معنای خاصی محدود نکنیم. ایشان می فرمایند: عدالت طلبی و خواست عدالت معنای عامی دارد.

عدالت طلبی و انصاف؛ نیاز جامعه امروز

حضرت آقا در کنار عدالت، اخلاق و صبر را مطرح می‌کنند و می‌فرمایند عدالت طلبی بدون معنویت و عقلانیت، فقط شعار سیاسی است که درون مایه ای ندارد. امروز باید در حوزه عدالت طلبی تلاش زیادی کنیم. حضرت آقا رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمودند در مقوله عدالت راه طولانی داریم. عقب مانده ایم. باید گفتمان عدالت را گسترش بدهیم، از عدالت طلبان دفاع کنیم و عدالت خواهان را مورد حمایت قرار بدهیم. گفتمان عدالت باید گفتمان اصلی جامعه ما باشد؛ اما با معنای کامل آن و نه فقط محدود به چند معنا. تریبون نماز جمعه باید تریبون عدالت طلبی باشد و از بیت‌المال، از آبروی مردم و از اراضی دفاع کند. این ها وظیفه تریبون نماز جمعه است. باید مراقب بود؛ چون امروزه فضای مجازی این امکان را در دست ما قرار داده است که به راحتی بتوانیم به آبروی افراد تعرض کنیم. بعضاً بعداً هم نمی‌شود جبران کرد. وقتی در فضای کوچکی حرفی می‌زنیم، می‌توانیم [بعداً] آن جمع را جمع کنیم و عذرخواهی کنیم.

امروز جامعه ما به عدالت و یک صفت سخت‌تر از آن، [یعنی] انصاف نیاز دارد. گاهی مواقع در عدالت

مشکل نداریم؛ اما در انصاف دچار مشکل می شویم و بی انصافی می کنیم. یک [فرد] بازاری در مشهد پیش حضرت آیت الله میلانی آمد و گفت ما در کاسبی [برای اجناس] یک قیمت داریم و وقتی مشهد شلوغ می شود (مثلاً در نوروز یا ایام خاص)، قیمت ها را بالا می بریم. این مشکلی ندارد؟ ((النَّاسُ مُسَلِّطُونَ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ.))^۱ آقای میلانی فرمودند این بی انصافی است. او هم کفشش را به زیر بغل زد و وقتی می رفت گفت الحمدلله! گناه که نیست. بی انصافی است. [فقط] بی انصافی کرده ایم. [آیت الله میلانی وقتی] دید خیال او راحت شد. او را صدا کرد و گفت برگرد. سیدالشهدا علیه السلام روز عاشورا آب طلب کرد؛ [اما] عمر سعد [به ایشان] آب نداد. عمر سعد هم بی انصافی کرد. راحت از کنار بی انصافی رد نشویم.

لزوم رعایت انصاف در دوستی و دشمنی

در فضای مجازی می بینیم که معمولاً در شرایطی که علیه کسی هجمه و دشمنی می شود، انسان ها از حد عدالت و انصاف خارج می شوند. در دشمنی ها از [حدود] انصاف خارج می شویم. امروز جامعه

۱. قاعدة تسليط؛ برای اطلاع بیشتر نک: محمد بن زین الدین بن ابی جمهور، عوالی اللثالی، ج ۱، قم: سیدالشهدا علیه السلام، ص ۲۲۲؛ ترجمه: مردم بر مال خویش سلطه و اختیار دارند.

ما باید حتی در دشمنی‌ها انصاف و عدالت را رعایت کند؛ حتی اگر به ما توهین شود:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا ۗ اَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾^۱

دشمنی با کسی، جناحی یا افرادی، باعث نشود بی‌عدالتی، بی‌تقوایی یا بی‌انصافی کنید. دشمن است؛ اما حق ندارید [بی‌عدالتی و بی‌انصافی کنید]. سیره معصومین عليهم السلام را ببینید! [ایشان] در قضاوت، سخن و کلامشان، با دشمنانشان هم بی‌انصافی نمی‌کردند. یکی از شاگردان حضرت آیت‌الله قاضی رحمة الله عليه خدمت آقای قاضی آمدند و گفتند: آقا! من مادرخانمی دارم که دائماً به ما توهین می‌کند. چه کار کنم؟ عکس العمل نشان بدهم و من هم توهین و جسارت کنم؟ همسرم را طلاق بدهم؟ آقای قاضی فرمودند: امتحان تو در دنیا مادرخانم توست. خدا با همین تو را امتحان می‌کند. صبر کن. می‌گویدی شبی خسته و تشنه بودم. [وقتی] به خانه رسیدم، [مادر همسرم] کنار حوض در حیاط نشسته بود. همین که وارد شدم،

۱. ای اهل ایمان! همواره [در همه امور] قیام کننده برای خدا و گواهان به عدل و داد باشید. نباید دشمنی با گروهی شما را بر آن دارد که عدالت نورزید. عدالت کنید که آن به پرهیزکاری نزدیک تر است. از خدا پروا کنید؛ زیرا خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است (مائده: ۸).

شروع کرد به توهین کردن. خواستم عکس العمل نشان بدهم و من هم توهین کنم؛ [اما] لحظه ای یاد حرف آیت الله قاضی افتادم. سکوت کردم و بیرون رفتم. همین که به کوچه آمدم، احساس کردم نوری در قلبم روشن شد. خدا جایزه را داد.

دقت کنید! خدا در دشمنی‌هایمان هم امتحان قرار داده است که ببیند ما انصاف، عدالت و صبر را رعایت می‌کنیم یا نه. ان شاء الله خدای متعال به همه ما توفیق بدهد که اهل انصاف، عدالت، صبر و اخلاق باشیم و جامعه و فضای مجازی اخلاق مدار داشته باشیم.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾

اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.

صدق الله العلی العظیم.

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ثُمَّ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا حَبِيبِ إِلِهِ الْعَالَمِينَ، أَبِي الْقَاسِمِ
الْمُصْطَفَى مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
الْمُؤْمِنِينَ قَائِدِ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ يَعْسُوبِ الدِّينِ
وَصَلَّى عَلَى الصَّدِيقَةِ الطَاهِرَةِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ
وَصَلَّى وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ
أَهْلِ الْجَنَّةِ وَصَلَّى عَلَى أئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَلَى
بَنِي الْحَسَنِ وَمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ
وَمُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلِيِّ بْنِ مُوسَى وَمُحَمَّدِ بْنِ
عَلِيٍّ وَعَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَالْخَلْفِ
الْحُجَّةِ، حُجَجِكَ عَلَى عِبَادِكَ وَأَمَنَائِكَ فِي بِلَادِكَ.
أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ.

تقوا! دژ مستحکم و نفوذناپذیر

خودم و شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم.
امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه عبارتی درمورد تقوا
دارند. ایشان می‌فرمایند:

اعْلَمُوا عِبَادَ اللَّهِ أَنَّ التَّقْوَى دَارُ حِصْنٍ عَزِيزٍ،
وَالْفُجُورَ دَارُ حِصْنٍ ذَلِيلٍ، لَا يَمْنَعُ أَهْلَهُ وَلَا يُحَرِّزُ
مَنْ لَجَأَ إِلَيْهِ؛ إِلَّا وَبِالتَّقْوَى تُقَطَّعُ حُمَةُ الْخَطَايَا،
وَبِالْيَقِينِ تُدْرِكُ الْغَايَةَ الْقُصْوَى.^۱

تقوا ((دارِ حصنِ عزیز)) است. ((حصن)) یعنی دژ مستحکم و عزیز یعنی سخت و نفوذناپذیر. تقوا را به دژی نفوذناپذیر تشبیه می کنند. یکی از کارکردهای تقوا در این دنیا این است که ابتلائات را از انسان دور می کند. تقوا هم حالت رفع و هم دفع دارد. یعنی قبل از اینکه مشکلی به ما اصابت کند، تقوا اجازه نمی دهد. اگر هم ما در مشکلات ورود کنیم، ما را از مشکلات خارج می کند. پس خاصیت دنیایی تقوا این است که هم حالت دفع و هم حالت رفع دارد. یعنی ابتلائات و مشکلات را از زندگی انسان دور می کند. اگر هم انسان در مشکلات قرار گرفت، [تقوا] ((مخرج)) است؛ یعنی انسان را از مشکلات خارج می کند. این ویژگی تقواست. از خدای متعال می خواهیم به ما توفیق تقوا را عنایت بکند.

۱. بخشی از خطبه ۱۵۷ نهج البلاغه؛ ترجمه: بندگان خدا! بدانید تقوا قلعه ای محکم و نفوذناپذیر است؛ ولی گناه حصار پست است که اهلیش را از خطرات نگاه نمی دارد و کسی را که به آن پناه برده حفظ نمی کند. آگاه باشید که با تقوا، زهر خطرناک گناه قطع می شود و با یقین، منتها درجه مقصود به دست می آید.

طرح راهبردی رهبر انقلاب ظله مدنی برای رسیدن به چشم انداز تمدن اسلامی

حکیم فرزانه انقلاب، مقام معظم رهبری ظله مدنی مأموریتی ویژه و ابرپروژه دارند. درک این ابرپروژه، نه فقط برای امت ایران [بلکه] برای امت اسلامی خیلی مهم است. امت اسلامی باید ابرپروژه نایب امام زمان را خوب تلقی و درک کند. ابرپروژه سکان دار انقلاب، نایب امام زمان، این حکیم فرزانه در این عالم و مقطع زمانی این است که امت اسلامی را برای تمدن اسلامی آماده کند. این ابرپروژه مقام معظم رهبری ظله مدنی است. ایشان مأموریت دارند با تمدن اسلامی جهان را آماده ظهور کنند.

همان طور که قله تمدن اسلامی را در بیانیه گام دوم به خوبی ترسیم کرده اند، مسیر رسیدن به این قله را هم برای ما روشن کرده اند. مقام معظم رهبری ظله مدنی برای رسیدن ما به قله های تمدن اسلامی و جامعه اسلامی یک طرح راهبردی دارند. این طرح راهبردی باید در بین مردم و مسئولین به گفتمان تبدیل شود. گرچه ابرپروژه تمدن سازی امروز گفتمان عمومی جامعه نیست. طبق آماري که داده می شود، زیر ۱۰ درصد [مردم] با بیانیه گام دوم آشنا هستند و این ابرپروژه را درک کرده اند. این اشکال به من طلبه و

مبلاغین وارد است که چرا مأموریت بزرگ رهبر انقلاب را خوب درک نکرده ایم. اگر آن ابرپروژه را خوب درک نکنیم، امروز اقدامات را خوب نمی فهمیم، خوب تلقی نمی کنیم و امام جامعه را خوب درک نخواهیم کرد. ایشان معمار تمدن اسلامی هستند. برای اینکه معمار را بشناسیم، باید نقشه ایشان را برای این معماری ببینیم. وقتی می خواهند ساختمان بزرگی بسازند، قبل از آن الگویی می سازند و می گویند می خواهیم این را بسازیم. وقتی این را می بینید، می فهمید چه معمار بزرگی دارد.

ما در مقطع تاریخی ویژه ای قرار داریم و لحظات مهم هستند. حضرت آقا ظله فرمودند اگر کوتاهی کنیم، وارد دالان ظلمانی و تاریکی خواهیم شد. لذا باید این نقشه را خوب بفهمیم و بفهمانیم. ایشان برای پیاده سازی این پروژه بزرگ تمدن اسلامی برای ظهور، یک طرح راهبردی دادند. حضرت آقا ظله بخشی از آن طرح را در ۱ خرداد ۱۳۹۸ در دیدار با دانشجویان^۱ رونمایی کردند و امروز هم در دیدار با دولت تکرار می کنند. حضرت آقا ظله در دیدار ۱ خرداد ۱۳۹۸ خطاب به همه، نه فقط دانشجویان می فرمایند ما برای رسیدن به چشم انداز

۱. نک: سیدعلی خامنه ای ظله، «بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان»، سایت خامنه ای. آی آر، ۱ خرداد ۱۳۹۸:

h?ص?ص?/?ps?عج?arsi?مد?ha?ره?>?ره?i.ir/sp?ره?ch-co?ره?>?ص?ره?>?ص?id=42633

تمدن اسلامی به حرکت عمومی نیاز داریم. باید امت اسلامی حرکت کند؛ نه اینکه عده ای مثل چند تا کارگر بگویند ما قبول کردیم این ساختمان را بسازیم. برای ساخت این تمدن اسلامی حرکت عمومی نیاز است. می فرمایند: «این حرکت وجود دارد؛ منتها بایستی انضباط پیدا کند، سرعت پیدا کند و پیشرفتش به سمت آن چشم انداز، محسوس باشد.»

حلقه های میانی؛ پیشران های جامعه به سوی چشم انداز تمدن اسلامی

بعد سؤالی مطرح می کنند که خیلی مهم است: پیش بردن کاروان عظیم جامعه کار چه کسی است؟ مردم و امت اسلامی باید حرکت کند. چه کسی باید این کاروان را راه بیندازد؟ این سؤال خیلی مهم و عجیب است. ما یک قله و ابرپروژه داریم. حضرت آقا می فرماید باید حرکت عمومی بشود؛ [اما] چه کسی باید راه بیندازد؟ کار چه کسی است؟ حضرت آقا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هدف را نشان داده اند. کار ایشان این است که قله را نشان بدهد و نقشه را بکشد؛ اما چه کسی راه بیندازد؟ حضرت آقا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ می فرمایند این به عهده رهبر یا دولت و دستگاه ها نیست. پس کار چه کسی است؟

ایشان می‌فرماید: «این تمرکز، این ایجاد برنامه کار، پیدا کردن راهکار، ارائه راهکار و برنامه ریزی به عهده چه کسی است؟ این به عهده جریان های حلقه های میانی است. این، نه به عهده رهبری است، نه به عهده دولت است، نه به عهده دستگاه های دیگر است؛ [بلکه] به عهده مجموعه هایی از خود ملت است.» منتظر کسی نباشید.

پس حضرت آقا عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمودند کانون مرکزی ساخت این بنای بزرگ به نام تمدن اسلامی به عهده جریان های حلقه های میانی است. حلقه های میانی چه کسانی هستند؟ حضرت آقا عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمودند از بین خود ملت، آن هایی که توان برنامه ریزی و راه اندازی دارند، تمرکز دارند و می توانند جامعه را حرکت بدهند. [آیا باید] این ها از دستگاه ها باشند؟ نه. حضرت آقا عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمودند از خود مردم [باشند]. انسان های باتجربه و کسانی که در فضای فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی تجربه ای دارند، به میدان بیایند. دولت باید تسهیل گری و کمک کند. نظام [هم] باید در خدمت جریان های حلقه های میانی باشد.

حضرت آقا عَلَيْهِ السَّلَامُ در دیدار تنفیذ حکم ریاست جمهوری فرمودند کلید حل مشکلات این کشور به دست خود

ملت است. این حضور که محور آن حلقه های میانی هستند، هیچ جایگزینی ندارد. [اگر] کارمند بگیریم یا سازمان درست کنیم، [حضور حلقه های میانی] درست نمی شود. در حوزه های مختلف، [از جمله] حوزه آموزش و پرورش، تربیت و اقتصاد حلقه های میانی درست کنید. مرحوم آقای یزدان پناه حلقه میانی بود و حرکت ایجاد می کرد. مرحوم آقای خدایاوران و شهید بزرگوار، شهید چگینی الگوهای حلقه های میانی هستند. شهید عبدالله والی حلقه میانی است که [اوایل انقلاب] به منطقه بشاگرد رفت و [در آنجا] گروه های جهادی درست کرد؛ [در حالی مردم] آنجا هنوز نفهمیده بودند که انقلاب شده است. در یکی از شهرستان ها گزارش می دادند که تعداد کمی خانم ده ها جلسه معرفی در شهر به راه انداخته اند، این خانم حلقه میانی [محسوب] می شود. در جنوب کرمان، خانم مهندسی برای خانم های جنوب کرمان که فقیرنشین هستند کارآفرینی کرده است. این در حوزه اقتصاد حلقه میانی [محسوب] می شود.

لزوم تقویت و تربیت حلقه های میانی

مشکل ما در نظام نپرداختن به حلقه های میانی،

در حوزه های مختلف است. تا [کسی در] دستگاه ها امضا پیدا می کند و مدیر می شود، سریع دستور عمل [صادر می کند و] کارمنداها را به خط می کند. کار هم جواب نمی دهد. می گوید من خودم بلدم. وزارت ارشاد می گوید من بلدم و پول هم دست من است. امضا هم دارم. حضرت آقا علیه السلام راهکار ارائه می دهد. در وزارت ارشاد به وزیر ارشاد جدید فرمودند ما جوانان خوش فکر و خلاق زیادی در کشور داریم که این ها طرح های فرهنگی زیادی دارند. از این ها حمایت کنید. شما تصدی گری نکنید. حضرت آقا علیه السلام فرمودند زیرساخت های فرهنگی ما باید دچار تحول شود. امروز دستگاه های فرهنگی ما زیادند: سازمان تبلیغات، وزارت ارشاد، سازمان اوقاف، سازمان فرهنگی هنری شهرداری و... طبق نص صریح مقام معظم رهبری علیه السلام این ها باید کار را به حلقه های میانی از خود مردم بسپارند. تصدی گری اشتباه است؛ چون مسئول چند صباحی کار و سروصدا می کند و بعد می رود. باید حلقه های میانی را قوی کنیم و حلقه میانی تربیت کنیم. حضرت آقا علیه السلام فرمودند یکی از نقاط [ضعف] ترکیب نظام انقلابی این است: اگر کارها را سازمانی و ساختاری کنیم، کار فشل می شود. وزیر ارشاد سابق گزارش داد و گفت در جریان کرونا، وقتی بچه های

مسجد به میدان آمدند ما کرونا را شکست دادیم و [به آن] غلبه کردیم. موقع که بچه های مسجد به صحنه آمدند، کرونایی که حدس می زدیم پنجاه روز پیک داشته باشد، [پیک آن] کوتاه شد.

امروز حضرت آقا عَلَيْهِ السَّلَام دائماً تکرار می کنند که در حوزه های مختلف، جریان های حلقه میانی و گروه های خودجوش مردمی را حمایت و صیانت کنید. در حوزه عدالت، فرهنگ، طب سنتی و همه حوزه های تمدنی به حلقه های میانی نیاز داریم و حلقه های میانی امروز به حمایت نیاز دارند. حلقه های میانی و جریانات خودجوش مردمی حاشیه نیستند. اصل و متن ماجرا هستند. مشکل ما از وقتی آغاز شد که کارها را سازمانی کردیم و مردم ((شهروند)) شدند.

امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در بیانیه دوازده فروردین فرمودند امت امام است. بعد از دو دهه ((امامتِ امت)) به ((شهروند)) جمهوری اسلامی [تبدیل شد]. امروز دانش آموزان ما می توانند امامت کنند و برای حل مشکلات آموزش و پرورش الگو و پیشران شوند. امروز خود فرهنگیان می توانند برای حل مشکلات آموزش و پرورش پیشگام باشند.

بزرگداشت شهیدان؛ امر نیکویی که باید ادامه پیدا کند

نکته بعدی: حضرت آقا ظَلَّهٗ مُدَّ اخیراً در دیدار مربوط به کنگره شهدا صحبت هایی داشتند که سایت ایشان این سخنرانی را گذاشتند.^۱ نکته ای را فرمودند که خیلی مهم است. فرمودند: «این کار بزرگداشت شهیدان و کارهایی را که در اطراف این قضیه انجام می گیرد، نباید یک کار معمولی و عادی دانست؛ نه، این حقیقتاً یک حسنه بزرگی است.» در بعضی از استان ها و شهرستان ها و در قزوین هم برگزار شد. [آیا] کار تمام شد؟ حضرت آقا ظَلَّهٗ مُدَّ می فرمایند خیر، قضیه تمام نشده؛ تازه شروع شده است. یک کنگره گرفتیم و تمام شد؟ [نه،] تازه شروع ماجراست. [شاید کسانی بگویند] سی سال گذشته است. چرا حرف از دفاع مقدس چرا می زنید؟ دیگر تمام کنید. دیگر جنگ تمام شده است. حضرت آقا ظَلَّهٗ مُدَّ می فرمایند نه، تازه شروع شده است.

أسرا از شام برگشتند و عزاداری کردند. قبول باشد. عزاداری کردید و تمام شد. امام سجاد علیه السلام سی سال

۱. سیدعلی خامنه ای، «بیانات در دیدار دست اندرکاران کنگره شهدای استان زنجان»، سایت خامنه ای. آی آر، ۲۴ مهر ۱۴۰۰:

h?ص?/?ps?عج?arsi?مد?ha?<ره?>?ره?i.ir/sp?ره?>?ره?ch-co?>?ص?>?ره?>?ص?id=48908

گریه کرد. تمام نشد! یاد شهید باید زنده باشد. امام صادق علیه السلام گریه کرد. امام کاظم علیه السلام گریه کرد. بیست میلیون نفر در اربعین می بینید. نمی دانیم در آینده چه اتفاقی خواهد افتاد. جریان تازه شروع شده است.

امام رحمة الله عليه فرمود خیلی راه داریم. تازه بچه های یمن و سوریه با شهدای ما آشنا می شوند. دنیا با پدیده عجیب دفاع مقدس و شهدای مدافع حرم تازه [آشنا می شود]. امروز باید جوان های ما و حلقه های میانی [این راه را ادامه بدهند]. دستگاه های مربوط زحمت کشیدند و خاطرات را جمع کردند؛ اما کار تمام نمی شود. امروز منتظر دستگاه ها یا این و آن نباشید. جوان ها! پای کار شهدا بیایید. امروز به لحاظ تعداد کتابی که در مورد شهدای قزوین نگاشته شده است، رتبه خوبی نداریم؛ گرچه به لحاظ کیفی کتاب های خوبی نوشته شده است. به لحاظ کمی و کیفی عددمان خوب نیست. در همین استان هم جوار ما، استان همدان، بچه ها، جوان ها و نویسندگان تلاش کردند و امروز استان همدان استان شاخصی در معرفی شهدای خودش به کشور است. منتظر هیچ کس و هیچ دستگاهی نباشیم. مادران، پدران، برادران و هم رزمان شهید [از میان ما] می روند.

سال های آینده این گنجینه ها را پیدا نمی کنید. در همین [دوره] کرونا هم سرعت آن زیاد شد. خاطرات فراموش می شود.

حضرت آقا فرمودند اسم کوچه ها و خیابان ها را اسم شهدا بگذارید. نه اینکه پایین شهری ها اسم شهدا باشد و در شمال شهر اسم دیگری باشد. اسم شهدا را همه جا زنده کنید. [برخی] می گویند [دفاع مقدس] تمام شد. حدود سال ۱۳۸۵ در انگلستان بعد از [گذشت] شصت سال از جنگ جهانی، نماد، تمثال و مجسمه هایی را در مرکز شهر لندن درست کردند. خانم الیزابت هم آن ها را پرده برداری و افتتاح کرد. شصت سال گذشته است. جنگ باطل هم بوده است؛ اما آن روز در آنجا نماینده مجلس انگلیس مصاحبه می کند و می گوید باید نسل های آینده ما با نسل مقاوم انگلیس در جنگ جهانی آشنا شوند؛ لذا این [نمادها] را در خیابان ها گذاشتیم که [مردم] با رزمندگان انگلیسی آشنا شوند. این نگاه کسی است که ما او را باطل می دانیم؛ اما [به این امر] اعتقاد دارد. الان بعضی می گویند چرا نماد می آورید، چرا شهید گمنام دفن می کنید و چرا [روی خیابان ها] اسم شهید می گذارید. ما هم در بعضی جاها کوتاه می آیم و عقب نشینی می کنیم.

لزوم مبارزه با دلالان توزیع دام و تخم مرغ در قزوین

نکته ای را کوتاه تذکر بدهم: استان قزوین تولیدکننده دام و تخم مرغ است؛ اما مردم قزوین باید در خیابان ها دنبال گوشت و مرغ با قیمت های گزاف بگردند. بخش عمده مشکل و نارضایتی مردم در دولت قبل، در سیستم توزیع بود. البته هنوز رایحه دولت جدید به این استان نرسیده است. ظاهراً قزوین قرنطینه است. مردم از توزیع ناراضی هستند. آقای دادستان و آقای استاندار مصاحبه می کنند و می گویند ما از توزیع مرغ و تخم مرغ ناراضی هستیم. پس چه کار کنیم؟ مگر تعداد دلال هایی که در [توزیع] دام و نهاده های دامی بازار سیاه درست می کنند، چند نفر است؟ لشکر عمر سعد هستند؟ یعنی ما در این استان نمی توانیم با ده نفر برخورد کنیم؟ نمی توانیم در زندان هایمان بند اختصاصی [در نظر بگیریم] برای این واسطه گرها، سوداگران و دلال هایی که با امنیت غذایی مردم بازی می کنند؟ نباید با این ها برخورد کنیم؟ البته گفته اند ان شاءالله برخورد می کنیم. امیدواریم دادستان محترم به زودی گزارش بدهند. چرا باید جریان دلالی به راحتی مرغ و تخم مرغ را از این استان خارج کند و باعث نارضایتی

مردم شود؟ در زندان یک بند را به دو دسته اختصاص بدهید: یکی برای دلالت و دوم برای مسئولانی که کوتاهی کردند. اگر ناتوان هستید و نمی‌توانید با دلال‌ها مبارزه کنید، ما این تجربه را داریم. یک روز بسیج وارد این میدان شد. اجازه بدهید گروه‌های جهادی و بسیج وارد میدان مبارزه با دلال‌ها شود. دست را باز بگذارید. از آقای رئیسی، رئیس‌جمهور محترم و انقلابی خواهش می‌کنم نهضت ملی مبارزه با واسطه‌گری و دلالی با حضور مردم طراحی کنند. از ایشان خواهش می‌کنم نهضت ملی توزیع عادلانه [ایجاد کند؛ زیرا] ما در تولید بعضاً مشکلی نداریم. مردم امروز از جیبشان برای تورم [هزینه] می‌دهند. بخشی از این تورم برای جریان دلالی کشور است. الحمدلله دولت انقلابی امیدها را به قلب‌ها برگردانده است و ان شاءالله موفق خواهد شد. ما از این دولت انقلابی می‌خواهیم اولویتش را مبارزه با دلال‌های کثیف در بیرون و داخل ادارات قرار بدهد. امیدواریم دولت انقلابی در این مبارزه موفق باشد. مردم، بسیجی‌ها و گروه‌های جهادی آماده هستند با این سوداگری مبارزه کنند. ما ثابت کردیم اهل جهاد و مبارزه هستیم. امروز در جنگ اقتصادی هستیم و یکی از کسانی که در مقابل ما ایستاده‌اند، همین دلال‌ها و کسانی هستند که به آن‌ها تکیه کردند.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾
اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.
صدق الله العلي العظيم.

